

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 10. januar 2008
Sagsnr.: 39

- ./.
- Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat og grundnotat om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag V til Rådets forordning (EØF) Nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om anvendelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler (Komité-sag).

Det forventes, at forslaget vil blive sat til afstemning i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 16-17. januar 2008.

Med venlig hilsen

Marie Louise Flach de Neergaard

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/Fødevarepolitisk kontor/2.1

Den 9. januar 2008

FVM 480

Notat til Folketingets Europaudvalg

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag V til Rådets forordning (EØF) Nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om anvendelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler. (Komité sag)

KOM-nummer foreligger ikke.

Kommissionen har fremlagt forslag til ny kommissionsforordning om det grafiske design af det europæiske økologi-logo og dets anvendelse.

Forslaget behandles i en forskriftskomitéprocedure (1999/468/EF art. 5) i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug. Det forventes, at forslaget vil blive sat til afstemning i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 16-17. januar 2008.

Forslaget berører ikke beskyttelsesniveauet.

Regeringen kan overordnet støtte forslaget om at udarbejde et nyt fælles økologilogo. Betegnelsen ”Bio” menes dog at kunne være uheldig, da man i Danmark ikke forbinder ”Bio” med økologi.

Regeringen forholder sig på den baggrund positivt til forslaget, men vil arbejde for, at ordet ”Bio” erstattes af et fælles økologisymbol, som vil kunne dække hele Fællesskabet, eller alternativt, at der er mulighed for at oversætte ”Bio” til den passende betegnelse på det enkelte medlemssprog.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/Fødevarepolitisk kontor/2.1

Den 9. januar 2008

FVM 480

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om ændring af bilag V til Rådets forordning (EØF) Nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om anvendelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler. (Komitésag)

KOM-nummer foreligger ikke.

Resumé

Forslaget omhandler et nyt design af EU-logoet for økologiske fødevarer og landbrugsprodukter.

Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til ny kommissionsforordning om det grafiske design af EU-logoet og dets anvendelse.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 af 24. juni 1991 om økologisk produktionsmetode for landbrugsprodukter og om angivelse heraf på landbrugsprodukter og levnedsmidler (økologiforordningen), særligt artikel 13, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftskomiteprocedure (1999/468/EF art. 5) i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Det forventes, at forslaget vil blive sat til afstemning i Den Stående Komité for Økologisk Jordbrug den 16-17. januar 2008.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Der er med det foreliggende forslag tale om en ændring af bilag V, del B i økologiforordningen. Bilag V, del B indeholder bestemmelser om EF-logoets fremtræden og anvendelse, herunder en grafisk vejledning som hjælpemiddel ved trykning af logoet.

Kommissionen anfører, at erfaringerne med anvendelsen af det nuværende logo viser, at dette ikke længere opfylder de erhvervsdrivenes forventninger. Endvidere ønsker man, at der bør indføres et nyt logo, der i højere grad reflekterer denne sektors udvikling, og ved hjælp af hvilket, forbrugerne bedre kan identificere økologiske produkter.

På den baggrund forslås der et nyt design af logoet. Logoet foreslås udformet som cirkelformet symbol med 12 stjerner i kanten og ordet "Bio" i midten, kombineret med en glad smiley under "Bio". "Bio" vil være den eneste betegnelse i logoet, og vil ikke kunne oversættes, da betegnelsen er tiltænkt som et samlet symbol for økologien i hele Fællesskabet. Farvevalgene er hvid og blå på grøn baggrund. Logoet skal som udgangspunkt anvendes i de originale farver, men udformningen af logoet eller farverne kan i visse, begrænsede tilfælde tilpasses produktets emballage. Endelig kan logoet gengives i sort-hvid, såfremt det er upraktisk at anvende et logo i farver.

Logoet er indsat nedenfor.

Forslaget omfatter en præsentation af det grafiske design med tilhørende designmanual.

I medfør af den gældende økologiforordning er det frivilligt for virksomhederne at anvende økologilogoet. Når den reviderede forordning træder i kraft pr. den 1. januar 2009 vil det være obligatorisk at bruge logoet på færdigpakkede økologiske fødevarer. Det røde Ø-mærke kan både i dag og fremover bruges sammen med EU-logoet.

Der indføres en overgangsbestemmelse, som betyder, at virksomhederne vil kunne opbruge eksisterende lagre af det nuværende logo.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Gældende dansk ret

Gældende regler på området er fastsat i Rådets forordning (EØF) nr. 2092/91 om økologisk produktionsmetode m.v. Reglerne er revideret ved Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91. Den reviderede forordning finder anvendelse fra den 1. januar 2009.

Konsekvenser

Forslaget har ikke administrative eller statsfinansielle konsekvenser.

Lanceringen af det nye logo vil ske i forbindelse med en generel markedsføringskampagne for den økologiske produktion i Fællesskabet. Kommissionen vil igangsætte kampagnen i Paris under den internationale landbrugsmesse i slutningen af februar.

Forslaget har ikke konsekvenser for brugen af Ø-mærket, der vil kunne anvendes uændret sammen med EU-logoet.

Forslaget berører ikke beskyttelsesniveauet.

Høring

Forslaget er den 20. december 2007 sendt i høring i en række organisationer og offentlige myndigheder i henhold til artikel 9 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. juni 2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed (fødevarerforordningen).

Der er indkommet følgende høringssvar:

Danske Erhverv mener ikke, at der er behov for et helt nyt logo og deler ikke opfattelsen af, at det nuværende blå logo ikke opfylder erhvervets forventninger. Organisationen opfordrer til, at man fastholder det eksisterende logo, men eventuelt fjerner den nationale betegnelse, således at mærket bliver et rent grafisk mærke. Under alle omstændigheder er man også betænkelig ved at indføre samlebetegnelsen ”Bio”, da denne ikke er genkendelig på det danske marked. Endelig opfordres til, at der sikres en tilstrækkelig omstillingsperiode, således at varer emballeret med det nuværende logo kan sælges indtil lagrene er opbrugt.

Fødevarerindustrien (DI) støtter generelt en harmonisering af økologireglerne i EU -

herunder det fælles logo, som forventes at lette den interne samhandel. Det er imidlertid den klare opfattelse, at betegnelsen "Bio" ikke er retvisende for økologiske produkter i de nordeuropæiske sprogområder, hvor forbrugerne er vant til og bekendte med betegnelsen "Øko".

Organisationen ytrer endvidere bekymring for, at der med det nye logo skabes unødigt forvirring om brugen af betegnelsen "bio" for ikke-økologiske produkter. Flere danske virksomheder har varemærker og/eller veletablerede produktnavne, hvor betegnelsen indgår.

Økologisk Landsforening anser det for meget positivt, at Kommissionen forsøger at have det nye design på EU's økologilogo klar til den planlagte kampagne for fremme af økologien. Foreningen kan også støtte det fremlagte forslag. Foreningen hæfter sig ved og lægger stor vægt på, at det er muligt at trykke det i sort hvid.

Det foreslås, at der foretages mindre grafiske redigeringer i form af en gladere mund, så det bliver tydeligere, at der er tale om en "Øko-smiley". Det er ikke mindst vigtigt af hensyn til de lande, hvor bio ikke er entydigt forbundet med økologi, og hvor det derfor er vigtigere, at det mere fremstår som et symbol end et ord. Endelig fremhæves, at det er ressourcekrævende at introducere et nyt logo og opnå genkendelighed i befolkningerne. Der bør derfor afsættes de fornødne midler til udbredelsen.

Landbruksrådet finder det særdeles vigtigt, at der er et klart og entydigt fælles logo for økologiske produkter med henblik på at sikre gennemsigtighed og troværdighed overfor forbrugerne og for at forbedre betingelserne for samhandel med økologiske produkter inden for Fællesskabet. Det var derfor et særdeles vigtigt skridt i den rigtige retning, da EU indførte det gældende EU logo, som også har fået nogen udbredelse, og i en række lande har en høj genkendelighed sammenlignet med andre logoer, miljømærker m.v.

Rådet er enig i vigtigheden af at have et klart logo, men om dette design skulle have den rette virkning menes derimod vanskeligt præcist at afgøre. Det anses som en betydelig svaghed, at der kun må bruges bogstaverne "Bio". Dette giver et klart signal i f.eks. tysk- og fransktalende lande, men i andre lande forbinder man ikke "Bio" entydigt med økologi, og det kan tilmed være meget tæt på "bioteknologi". Endelig virker det foreslåede logo uharmonisk med den noget mærkværdigt placerede streg under en del af ordet.

Rådet finder det helt afgørende, at der afsættes de nødvendige midler til markedsføring, og at logoet ikke alene baseres på tre bogstaver, der danner et ord, der i bedste fald ikke genkendes som økologisk i mange lande og i værste fald har en tvetydig betydning.

3 F er uforstående overfor, at det skulle være nødvendigt at lancere et nyt logo for økologiske varer, som efter deres opfattelse kun vil medføre udgifter i forbindelse med lanceringen. 3 F mener desuden at logoet ikke vil få reel betydning, idet det foreslåede logo ikke på en særlig tydelig måde oplyser, at det pågældende produkt er økologisk.

Det anbefales, at man i de enkelte lande får mulighed for at ændre ordet "Bio", så det mere matcher det begreb, man anvender nationalt for økologiske produkter.

COOP er generelt positiv overfor, at reglerne for økologisk produktion og økologimærket bliver harmoniseret. Det er ligeledes udmærket, at EU's økologilogo bliver redesignet og dermed bliver mere markant og i højere grad adskiller sig fra f.eks. oprindelseslogoet. Det påpeges, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis logoet blev indført samtidig med ikrafttrædelse af den nye økologiforordning, hvor det alligevel bliver obligatorisk at anvende logo.

Virksomheden mener, at det er meget væsentligt, at der bliver afsat midler til markedsføring og oplysning om det nye logo, hvis forbrugerne skal bruge logoet til at navigere efter. Kampanjer for det nye logo bør ligeledes placeres samtidig med ikrafttrædelse af den nye økologiforordning.

Det fremhæves, at ordet "Bio" i en række lande – herunder Danmark – ikke giver et klart signal om, at det er et økologisk produkt. Brug af ordet "Bio" kan af de danske forbrugere opfattes, som om der er tale om et biodynamisk produkt. Virksomheden foretrækker et fælles grafisk symbol, men "Bio" er dog en acceptabel løsning i erkendelse af, at det er umuligt at finde et fornuftigt fælles ord, som dækker den økologiske sektor i alle lande.

DANSK BIOTEK opfordrer til at gøre indsigelser mod det fremsendte forslag, hvor ordet "Bio" udgør en meget dominerende del af et nyt logo for økologiske produkter og produktion.

Der er en lang tradition i Europa for at "Bio" bruges for levnedsmidler, som har biologisk eller bioteknologisk oprindelse, men ikke nødvendigvis økologisk oprindelse.

Organisationen er uenig i, at det nye logo vil betyde en forbedring for den økologiske sektor og gøre det lettere for forbrugerne at identificere økologiske produkter. Det frygtes, at logoet i en stor del af det europæiske sprogområde vil kunne give anledning til misforståelser. Herudover vil det som symbol for økologiske produkter gøre det endnu vanskeligere for virksomheder, som ønsker at beskrive deres produkter som biologiske eller som bruger sammensætninger med "Bio" som en del af deres registrerede varemærker. Det vil så kunne hævdes, at "Bio" er en beskyttet betegnelse, som så kun kan bruges til økologiske produkter.

Forbrugerrådet hilser det velkomment, at Kommissionen vil udforme og markedsføre et nyt EU økologilogo, som er tydeligt anderledes end mærkerne for beskyttet geografisk oprindelse og traditionelle specialiteter.

Det foreslåede logo har dog den svaghed, at det ikke alene er figurativt, men inkluderer en tekst som det centrale element, nemlig ordet "Bio". Dette ord refererer på dansk ikke til økologi, men kan også forveksles i retning af bioteknologi, biologi, bioaktivitet m.v.

Rådet anerkender, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at tillade regionale variationer af logoet, og i Danmark eksempelvis erstatte ordet "Bio" med ordet "Øko".

Det er vigtigt for mærkets succes, at det hurtigt efter lanceringen genkendes af forbrugerne, og at deres tillid sikres. Der er derfor behov for hurtige og målrettede oplysningskampanjer.

De Samvirkende Købmænd er tilfredse med det nuværende logo, og gør opmærksom på, at mange producenter allerede bruger det på deres produkter. Det er forvirrende for forbrugere at skifte mærke.

Hvis der kommer et nyt logo, er det helt essentielt, at man ikke skal kassere hverken produkter eller emballage på grund af dette. Betegnelsen "Bio" kunne i Danmark misforstås som biodynamisk eller biologisk, og vil ikke nødvendigvis blive forstået som økologisk, så hvis man kunne finde en bedre betegnelse, ville det være godt.

I den grafiske vejledning (Bilag B.4., under 2.5) er det angivet, at logoet undtagelsesvis kan bruges i en anden farve. Organisationen ser gerne at teksten bliver mere klar. Det skal således tydeliggøres, at det ved en emballage i kun en farve er tilladt at gengive logoet i den pågældende farve.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark er tilhænger af tiltag, som kan fremme samhandelen med økologiske varer. Regeringen har derfor ønsket obligatorisk brug af EU-logoet og ser frem til introduktionen heraf i 2009.

Regeringen kan overordnet støtte forslaget om at udarbejde et nyt fælles økologilogo. Betegnelsen "Bio" menes dog at kunne være uheldig, da man i Danmark ikke forbinder "Bio" med økologi.

Generelle forventninger til andre landes holdning

På baggrund af de foreløbige udmeldinger forventes det, at de fleste af medlemsstaterne vil være positive overfor et nyt design af økologilogoet. Det ventes dog, at der vil være flere lande, som vil være forbeholdne overfor det foreliggende forslag.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er ikke tidligere blevet forelagt for Folketingets Europaudvalg.